

Lee Waters AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd/Deputy Minister for Climate Change
Llywodraeth Cymru/Welsh Government
5ed Llawr/5th Floor
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd/Cardiff Bay
CF99 1NA
Correspondence.lee.waters@gov.wales

17.10.2021

Annwyl Weinidog,

Rydym yn ysgrifennu fel cynrychiolwyr 19 o gyrrf anllywodraethol ac elusennau amgylcheddol yng Nghymru i'ch llonyfarch ar eich penderfyniad beiddgar a phellgyrhaeddol i adolygu'r holl gynlluniau priffyrrd arfaethedig newydd yng Nghymru. Mae'r symudiad hwn i'w groesawu nid yn unig gan yr elusennau isod ond hefyd gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol a llawer o ffigurau eraill yng nghymdeithas sifil Cymru. Rydym yn ymwybodol y gall y penderfyniad gael ei ystyried fel un dadleuol gan rai, fodd bynnag, rydym yn credu'n gryf, yng nghyd-destun yr argyfngau hinsawdd a bioamrywiaeth sydd wedi'u datgan gan Lywodraeth Cymru, mai hwn yw'r un iawn.

Bob dydd rydym yn gweld mwy a mwy o dystiolaeth ledled y byd o'r dinistr sy'n cael ei wneud gan newid yn yr hinsawdd ac mae traffig ar y ffyrdd yn ffynhonnell fawr o allyriadau carbon sy'n cyfrannu at hyn. Felly byddai datblygu seilwaith allyrru carbon ar adeg pan mae angen i Gymru wneud toriadau dwfn mewn allyriadau yn fuddsoddiad mewn gwneud pethau'n waeth yn hytrach nag yn well.

Ni ellir goramcangyfrif y dinistrio ar ein cynefinoedd gwerthfawr a'r bywyd gwylt maent yn gartref iddo a achosir gan adeiladu ffyrdd. Byddai'r hyn a elwir yn 'Llwybr Coch' yn Sir y Fflint, er enghraift, yn torri drwy goetiroedd hynafol anadferadwy a dolydd llawn blodau gwylt.

Nid oes angen y mega-brosiectau niweidiol hyn. Mae newid sylfaenol mewn ymddygiad teithio o ganlyniad i'r pandemig a tharged tymor hir Llywodraeth Cymru o 30% o weithwyr o leiaf yn gweithio o'u cartref neu'n agos ato, yn golygu nad oes angen i ddwyseddau traffig cymudwyr ddychwelyd fyfth i'r lefelau cyn y pandemig. Bydd newidiadau sylweddol yn y ddarpariaeth a'r anogaeth teithio cyhoeddus a llesol, ynghyd â manteision mawr mewn mesurau rheoli traffig SMART (IT) yn lleihau ymhellach yr angen am ffyrdd newydd a phenderfyniad Llywodraeth Cymru i wahardd gwerthu ceir petrol newydd yn 2030 (gan adlewyrchu penderfyniad Llywodraeth y DU) yn arwain at welliant dramatig mewn ansawdd aer - newid a ddaw cyn y byddai nifer o'r cynlluniau priffyrrd arfaethedig sy'n destun yr adolygiad hwn yn cael eu cwblhau.

Ymddiriedolaeth
Natur Gogledd
Cymru

Prif Swyddfa:
Llys Garth, Ffordd Garth,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

Swyddfa Dwyrain:
Aberduna, Ffordd Maeshafn,
Maeshafn, Sir Ddinbych,
CH7 5LD
01248 351 541

North Wales
Wildlife Trust

Head Office:
Llys Garth, Garth Road,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

East Office:
Aberduna, Maeshafn Road,
Maeshafn, Denbighshire,
CH7 5LD
01248 351 541

info@northwaleswildlifetrust.org.uk
www.northwaleswildlifetrust.org.uk

Rhaid llonyfarch y Gweinidog a Llywodraeth Cymru ar y cam beiddgar a dewr hwn. Bydd cenedlaethau'r dyfodol yn diolch iddynt amdano.

Yn gywir,

- Frances Cattanach, Prif Weithredwr, Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru
- Catherine Linstrum a Robert Hepworth, Cyd-Gadeiryddion, Ymgrych yn erbyn Traffordd y Gwastadeddau (CALM)
- Jonathan Colchester, Cadeirydd, Ymgrych dros Ddiogelu Cymru Wledig
- Jason Reeves, Pennaeth Polisi a Chyfathrebu, Sefydliad Siartredig Ecoleg a Rheolaeth Amgylcheddol
- Olwen Fitzmaurice, Ysgrifennydd, Grŵp Moch Daear Clwyd
- Keith Davies, Ysgrifennydd, Grŵp Ystlumod Clwyd
- Natalie Buttriss, Cyfarwyddwr, Coed Cadw, Coed Cadw yng Nghymru
- John Harold, Cyfarwyddwr, Cymdeithas Eryri
- Haf Elgar, Cyfeillion y Ddaear Cymru
- Adam Taylor, Prif Weithredwr, Ymddiriedolaeth Natur Gwent
- Leslie Jones, Prif Weithredwr, Cadwch Gymru yn Daclus
- Clive Faulkner, Prif Weithredwr, Ymddiriedolaeth Natur Sir Drefaldwyn
- Lizzie Wilberforce, Arweinydd, Plantlife Cymru
- James Hitchcock, Prif Weithredwr, Ymddiriedolaeth Natur Sir Faesyfed
- Angela Charlton, Cyfarwyddwr, The Ramblers Cymru
- Katie-Jo Luxton, Prif Weithredwr, RSPB Cymru
- Christine Boston, Cyfarwyddwr, SUSTRANS Cymru
- Sarah Kessell, Prif Weithredwr, Ymddiriedolaeth Natur De a Gorllewin Cymru
- Rachel Sharp, Cyfarwyddwr, Ymddiriedolaeth Natur Cymru

Ymddiriedolaeth
Natur Gogledd
Cymru

Prif Swyddfa:
Llys Garth, Ffordd Garth,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

Swyddfa Dwyrain:
Aberduna, Ffordd Maeshafn,
Maeshafn, Sir Ddinbych,
CH7 5LD
01248 351 541

North Wales
Wildlife Trust

Head Office:
Llys Garth, Garth Road,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

East Office:
Aberduna, Maeshafn Road,
Maeshafn, Denbighshire,
CH7 5LD
01248 351 541

info@northwaleswildlifetrust.org.uk
www.northwaleswildlifetrust.org.uk

Dear Minister,

We write as representatives of 19 Welsh environmental charities and NGOs to congratulate you on your bold and far-reaching decision to review all new proposed highway schemes in Wales. This move is welcomed not just by the charities below but also by the Future Generations Commissioner and many other figures in Welsh civil society. We are aware that the decision may be viewed as controversial in some quarters, however, we firmly believe that, in the context of the climate and biodiversity emergencies declared by the Welsh Government, it is the right one.

Every day we see more and more evidence worldwide of the destruction being wrought by climate change and road traffic is a major source of carbon emissions contributing to this. Developing carbon-emitting infrastructure at a time when Wales needs urgently to make deep cuts in emissions would therefore be an investment in making things worse rather than better.

The destruction of our precious habitats and the wildlife they support caused

Charity Number: 230772
Company Number: 773995

Rhif Elusen: 230772
Rhif Cwmni: 773995

by road building cannot be overestimated. The so-called 'Red Route' in Flintshire, for example, would plough through irreplaceable ancient woodlands and wildflower-rich meadows.

These damaging mega-projects are not needed. Fundamental shifts in travel behaviour as a result of the pandemic and the Welsh Government's long-term target of at least 30% of workers working from or near home, mean that volumes of commuter traffic need never return to pre-pandemic levels. Step changes in public and active travel provision and encouragement, coupled with major advantages in SMART (IT) traffic management measures will further reduce the need for new roads and the Welsh Government's decision to ban the sale of new petrol cars in 2030 (mirroring that of the UK Government) will result in a dramatic improvement in air quality - a change which will come before several of the proposed highways scheme subject to this review would be due to be completed.

The Minister and the Welsh Government are to be congratulated on this bold and courageous move. Future generations will thank them for it.

Yours faithfully,

- *Frances Cattanach, Chief Executive, North Wales Wildlife Trust*
- *Catherine Linstrum and Robert Hepworth, Joint Chairs, Campaign against the Levels Motorway (CALM)*
- *Jonathan Colchester, Chair, Campaign for the Protection of Rural Wales*
- *Jason Reeves, Head of Policy and Communications, Chartered Institute of Ecology and Environmental Management*
- *Olwen Fitzmaurice, Secretary, Clwyd Badger Group*
- *Keith Davies, Secretary, Clwyd Bat Group*
- *Natalie Buttriss, Director, Coed Cadw, the Woodland Trust in Wales*
- *John Harold, Director, Cymdeithas Eryri / Snowdonia Society*
- *Haf Elgar, Friends of the Earth Cymru*
- *Adam Taylor, Chief Executive, Gwent Wildlife Trust*
- *Leslie Jones, Chief Executive, Keep Wales Tidy*
- *Clive Faulkner, Chief Executive, Montgomeryshire Wildlife Trust*
- *Lizzie Wilberforce, Lead, Plantlife Cymru*
- *James Hitchcock, Chief Executive, Radnorshire Wildlife Trust*
- *Angela Charlton, Director, The Ramblers Cymru*
- *Katie-Jo Luxton, Chief Executive, RSPB Cymru*
- *Christine Boston, Director, SUSTRANS Cymru*
- *Sarah Kessell, Chief Executive, The Wildlife Trust of South and West Wales*
- *Rachel Sharp, Director, Wildlife Trusts Wales*

Ymddiriedolaeth
Natur Gogledd
Cymru

Prif Swyddfa:
Llys Garth, Ffordd Garth,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

Swyddfa Dwyrain:
Aberduna, Ffordd Maeshafn,
Maeshafn, Sir Ddinbych,
CH7 5LD
01248 351 541

North Wales
Wildlife Trust

Head Office:
Llys Garth, Garth Road,
Bangor, Gwynedd, LL57 2RT
01248 351 541

East Office:
Aberduna, Maeshafn Road,
Maeshafn, Denbighshire,
CH7 5LD
01248 351 541

info@northwaleswildlifetrust.org.uk
www.northwaleswildlifetrust.org.uk